

KRISTINESTAD
KRISTIINANKAUPUNKI

Toimintasuunnitelma

2019 - 2020

Kristiinankaupungin varhaiskasvatus

YKSIKKÖ: Lapväärtin päiväkoti, Karhut

Yksikön nimi: Lapväärtin päiväkoti

Osastot: Oravat, Ketut, Karhut

Johtaja: Sarah Sundblom

Varajohtaja:

Henkilökunnan määrä: 4

Lasten määrä: 16

Päivämäärä koska toimintasuunnitelma on laadittu/ päivitetty henkilökunnan kokouksessa:

Päivitetty 25.8.2019

KOKONAISVALTAINEN TEEMA JA TAVOITTEET:

2018 - 2019: Positiivinen pedagogiikka

- Digitalisointi ja pedagoginen dokumentointi
- Oppimisympäristöt
- Osallisuus

2019 - 2020: Hyvinvointi ja Kielenkehitys

- Kasvan, liikun ja kehityn
- Tutkin ympäristöäni
- Kielen rikas maailma
- Ilmaisun monet muodot

2020 - 2021: Hyvät suhteet (ehdotus)

- Minä ja meidän yhteisömme

Toimintasuunnitelma ajalle 2019- 2020

Yksiköiden toiminta perustuu Kristiinankaupungin Varhaiskasvatussuunnitelmaan. Toiminta tulee rakentaa varhaiskasvatuksen arvoperustojen, sekä suunnitelmassa kuvailtujen osaamisalueiden ja oppimisen alueiden mukaan. Lasten tarpeet ja mielenkiinnon kohteet tulee olla perusta toimintaa suunniteltaessa ja toteutettaessa. Yksikkökohtainen oma toimintasuunnitelma täydentää Kristiinankaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaa, joka pohjautuu valtakunnallisiin Opetushallituksen laatimiin perusteisiin.

Toimintasuunnitelmassa kerrotaan kuinka suunnitelman sisältö, metodit ja tavoitteet toteutuvat. Päiväkodit, esikoulut, perhepäivähoidot ja perhepäivähoitajat suunnittelevat vuosittain toimintansa ja laativat tavoitteensa ja menetelmät toimintasuunnitelmaan.

Päiväkodin johtajalla / hallinnollisella johtajalla on vastuu toimintasuunnitelmasta yhdessä lastentarhanopettajien kanssa. Lastentarhanopettajat kantavat vastuun siitä, että ryhmäkohtaiset tavoitteet laaditaan, kirjataan ylös ja että niitä seurataan.

ARVOPERUSTA perhepäivähoitajille, päiväkodeille ja esikouluille Kristiinankaupungissa.

Jokainen lapsi on ainutlaatuinen ja arvokas omana itsenään ja kaikilla lapsilla on oikeus turvalliseen lapsuuteen. Jokaisella lapsella on oikeus tulla kuulluksi, nähdyksi, otetuksi huomioon yksilönä ja osallisina ryhmässään. Lapsilla on oikeus ilmaista ajatuksiaan ja mielipiteitään. Lapsilla on oikeus hyvään opetukseen, huolenpitoon ja kannustavaan palautteeseen. Lapsilla on oikeus leikkiä ja oikeus sosiaaliseen yhteisöllisyyteen. Lapsilla on oikeus saada monipuolista tietoa, käsitellä tunteitaan ja konflikteja sekä kokeilla ja opetella uusia asioita. Minkään muotoista kiusaamista, rasismia tai väkivaltaa ei saa sallia.

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on ohjata lapsia terveellisiin elämäntapoihin, kehittää emotionaalisia valmiuksia ja esteettistä ajattelua.

➤ Näin toteutamme arvoperustat meidän yksikössämme

- *kunnioitamme lapsen ja hänen perheensä kulttuuritaustaa ja perinteitä ja huomioimme ne toiminnassa*
- *takaamme lapselle sekä fyysisesti että psyykkisesti turvallisen hoitopäivän (eliminoimme vaaratilanteet, ehkäisemme kiusaamista jne.), johon sisältyy sekä leikkiä, kasvatusta että opetusta kuten myös tunne ryhmään kuulumisesta*
- *lapsi saa osoittaa tunteitaan ja autamme häntä niiden käsittelyssä*
- *lapset saavat harjoitella keskinäisten konfliktien ratkaisemista*
- *huomaamme hyvän, kehumme lasta sekä kannustamme yrittämään itse*
- *tuemme lasta ja hänen perhettään mahdollisten vaikeuksien keskellä*
- *teemme oppimisympäristöstä sekä inspiroivan että esteettisen*
- *ohjaamme lapsia terveyttä ja hyvinvointia edistäviin elämäntapoihin (liikunta, terveellinen ruoka, levon merkitys jne.)*
- *toimimme esimerkkinä kestävän kehityksen suhteen (kierrätysmateriaalien käyttö jne.)*

HYVINVOINTI ja LUKEMINEN / KIELENKEHITYS

on yhteinen teema koko koulutuskeskukselle Kristiinankaupungissa 2019 – 2020. Hyvinvointi ja kielenkehitys on pohja KAIKELLE varhaiskasvatuksen toiminnalle.

HYVINVOINTI

Käsitteenä hyvinvointi kattaa sekä psyykkisen, fyysisen että sosiaalisen hyvinvoinnin. Kehotamme lapsia liikkumaan ja luomme oppimisympäristöjä, jotka houkuttelevat fyysiseen aktiviteettiin. Tarjoamme lapsille mahdollisuuden tutustua ja maistaa terveellistä ruokavaliota. Cittaslow konsepti on osa päiväkodin arkea. Me tuemme lapsia kehittymään ja harjoittelemaan sosiaalisia taitojaan ja tunnetaitojaan luodaksemme turvallisuuden tunnetta ja hyväksyntää ryhmässä.

Näin huomioimme hyvinvoinnin yksikössämme

- esimerkiksi aamupiirin voi pitää lasten seisoessa
- lapsilla on mahdollisuus päivittäiseen omaehtoiseen liikuntaan sekä sisällä että ulkona (esimerkiksi siirtymätilanteissa lapset voivat ideoida erilaisia liikkumatapoja; hyppiä yhdellä jalalla, kontata, kävellä kyykyssä ym.), jumppapäivänä harrastamme ohjattua liikkumista (esim. lasten suunnittelema jumpparata osastolla tai muussa liikuntaan osoitetussa tilassa)
- ulkoilemme joka säässä ja leikimme liikunnallisia leikkejä vaihtelevassa maastossa
- vietämme paljon aikaa ulkona, jossa on tilaa liikkua: kävelyretket, pallonheitto, keinuminen, tasapainoilu (kevyttä liikuntaa), Metsämörritoiminta, muut metsäretket, luistelu (reipasta ulkoilua), hippaleikit, juokseminen, kiipeily, hiihto (vauhdikasta liikuntaa)

Millä tavalla kannustatte lapsia terveelliseen ruokavalioon?

- keskustelemme lasten kanssa terveellisestä ruoasta ja tutustumme maistaen esimerkiksi erilaisiin kasviksiin, hedelmiin ja marjoihin
- toimimme itse hyvänä esimerkkinä
- kannustamme lasta maistamaan kaikkia lautasella olevia ruokia
- vähennämme esim. lisättyä sokeria sisältäviä välipaloja

Miten työskentelette psyykkisen hyvinvoinnin kanssa?

- huolehdimme siitä, että lapsella on turvallinen olo ja hän viihtyy ryhmässä
- luomme lapsille, perheille sekä henkilökunnalle päivittäin kokemuksen kuulluksi tulemisesta, tervehdimme toisiamme ja vaihdamme kuulumisia
- annamme lapsille ja työtovereille positiivista palautetta
- lapset saavat tuntea, että heistä välitetään, olemme läsnä heitä varten ja lohdutamme tarpeen vaatiessa
- kiusaamisen ehkäisy on meille tärkeä asia ja huolehdimme siitä, että lapset ja aikuiset kohtelevat toisiaan ystävällisesti
- kiusaamista ja toisten satuttamista (fyysistä tai psyykkistä) ei sallita

Miten autamme lapsia saamaan kavereita jne.

- ketään lasta ei jätetä yksin, vaan häntä autetaan kaverisuhteiden luomisessa
- ujoa lasta varten voi järjestää leikkitalanteita, joissa hän voi kokea, että muiden lasten kanssa leikkiminen on hauskaa

- *ystävyyssuhteita voi auttaa alkuun seuraamalla, ketkä leikkivät hyvin yhdessä, ja tukemalla lasten suhdetta*

Kuvaile myös, miten teette lapset ja vanhemmat osallisiksi, ja miten arvioitte ja dokumentoitte.

- *tiedustelemme vanhemmilta lasten toiveita ja vahvuuksia päivittäisissä keskusteluissa ja vasukeskustelujen sekä esim. vanhempainiltojen yhteydessä*
- *keskustelemme lasten kanssa heidän toiveistaan*
- *lasten kanssa yhdessä kehitellään ideoita toimintaan (erilaiset projekti-ideat) ja liikkumiseen (esim. jumpparadan suunnittelu ja rakentaminen)*
- *vanhemmille annamme informaatiota ryhmän toiminnasta sekä esim. viikkotiedotteiden muodossa että valokuvina WhatsAppissa tai Facebook-ryhmässä*
- *arvioimme jatkuvasti toimintaamme lapsilta ja perheiltä saamamme palautteen ja omien kokemustemme pohjalta tiimipalavereissa, osastojen yhteisissä palavereissa, pedagogisissa kahviloissa jne.*
- *dokumentoimme toimintaa esimerkiksi valokuvien, piirrosten, lasten kommenttien tallentamisen avulla ja kirjaamalla toiminnan prosesseja*

KIELENKEHITYS / LUKEMINEN

Lasten kielen ymmärtämisen taitoja tuetaan runsaan kielellisen mallintamisen avulla.

Johdonmukainen toiminnan sanallistaminen ja keskusteleminen tukevat lasten sanavarannon kehittymistä. Erilaisissa varhaiskasvatuksen tilanteissa käytetään kuvailevaa ja tarkkaa kieltä.

Tarvittaessa käytetään kuvia, esineitä ja tukiviittomia. Kehonkieli on myös tärkeä osa kehitystä.

Lasten kanssa lukeminen on osa arkea ja perheitä kannustetaan lukemaan kotona joka päivä. Vuoden aikana tulee olemaan erilaisia projekteja lukemiseen liittyen. Leikkisällä tavalla tutustumme lastenkirjallisuuteen ja kannustamme myös lapsia keksimään omia satuja ja kertomuksia.

Varhaiskasvatuksessa näemme kaksikielisyyden rikkautena. Kaksikielisyyden tukeminen on perusta kaikelle toiminnalle. Työskentelemme aktiivisesti luodaksemme hyvät suhteet kieliryhmien välille ja hyvän ilmapiirin yhteisössä. Haluamme tukea mielenkiintoa ja halua kommunikoida toisella kotimaisella kielellä. Kaikki päiväkodit Kristiinankaupungissa ovat täysin kaksikielisiä. Pyrimme siihen, että joka osastolla olisi suomen- ja ruotsinkielistä henkilökuntaa. Toimintavuoden aikana työstimme uutta toimintasuunnitelmaa kielenkehitykselle varhaiskasvatuksessa Kristiinankaupungissa.

Näin edistämme kielenkehitystä ja kaksikielisyyttä yksikössämme

KIELENKEHITYKSEN TAVOITTEET:

- *lapsi ymmärtää ja käyttää monipuolista ja sujuvaa kieltä, hallitsee peruskäsitteet ja osaa taivuttaa äidinkieltään*
- *selkeä puhe ja useimmat äänneet onnistuvat*
- *ajan ilmaisu, paikan ja sijainnin kuvaus*

- *esineiden ja asioiden laadullinen tarkastelu (koko, määrä, väri, muoto)*
- *kannustamme lapsia kommunikoimaan toisten lasten ja henkilöstön kanssa*
- *käytämme kehonkieltä (ilmeitä, eleitä) sanallisen viestinnän tukemiseen, huomioimme lapsen lähettämät non-verbaaliset viestit*
- *käytämme tukiviittomia, kuvia ja esineitä esimerkiksi piirissä*
- *lapset saavat harjoitella kertomista ja keskustelemista esim. piirissä*
- *eläytymistä harjoittelemmme esim. draaman ja tanssin avulla*
- *lasten kielen käyttötaitoja vahvistamme huumoria käyttämällä sekä hyviä tapoja opettelemalla*
- *kehitämme lasten kielellistä muistia ja sanavarastoa nimeämällä asioita ja esineitä ja käyttämällä kuvaavia sanoja*
- *päivittäisen lukemisen avulla pohdimme sanojen ja tekstien merkityksiä ja opettelemme uusia käsitteitä asiayhteyksissä*
- *keskustelemme kiireettömästi lasten kanssa*
- *kannustamme vanhempia lukemaan lapsillensa kotona*
- *toteutamme Lukutoukka / Läslus-projektin > lapset saavat valita luettavan kirjasarjan (esim. Pekka Töpöhäntä, Mamma Mu jne.) > kun olemme lukeneet kirjan, laitamme sen nimen seinälle pallukkaan ja näistä pallukoista muodostuu lukutoukka*
- *vietämme lempikirjaviikkoa > lapset saavat tuoda päiväkotiin lempikirjansa, jonka he esittelevät kavereille ja jota sitten luetaan kaikille satuhetken aikana*
- *käymme pienryhmissä kirjastoautolla lainaamassa kirjoja*
- *vanhemmille annamme informaatiota erilaisista kielenkehitykseen liittyvistä projekteista sekä esim. viikkotiedotteiden muodossa*
- *arvioimme jatkuvasti toimintaamme lapsilta ja perheiltä saamamme palautteen ja omien kokemustemme pohjalta tiimipalavereissa, osastojen yhteisissä palavereissa, pedagogisissa kahviloissa jne.*
- *dokumentoimme toimintaa esimerkiksi valokuvien, piirrosten, lasten kommenttien tallentamisen avulla ja kirjaamalla toiminnan prosesseja*

TAVOITTEENA KAKSIKIELISYYDEN TUKEMINEN

- *käytämme luontevasti sekä suomen että ruotsin kieltä päivittäisessä toiminnassa (piirit, toimintatuokiot, satuhetket jne.)*
- *henkilökuntamme on kaksikielinen, puhumme lapsen kanssa sitä kieltä, jota vanhemmat toivovat*
- *kannustamme lapsia käyttämään molempia kieliä mutta panostamme myös lapsen tulevan koulukielen vahvistamiseen pienryhmätoiminnan avulla*
- *pyrimme luomaan hyvät suhteet kieliryhmien välille ja herättämään lasten kiinnostuksen toista kotimaista kieltä kohtaan*

LAAJA-ALAINEN OPPIMINEN

Tuemme lapsen laaja-alaista oppimista seuraavalla tavalla.

Ajattelu ja oppiminen

- *Lasten muistin ja mielikuvituksen kehittymistä tuetaan esimerkiksi lorujen, riimien ja musisoinnin avulla.*
- *Leikin, pelien ja erilaisten ongelman-ratkaisu- ja tutkimustehtävien käyttö tarjoaa lapsille oivaltamisen ja uuden löytämisen iloa.*
- *Monipuolinen liikkuminen tukee lasten oppimista.*
- *Lapsia kannustetaan kokeilemaan ja opettelemaan myös heille vaativia asioita.*
- *Toimintaa dokumentoidaan, siitä keskustellaan, ja sen onnistumista pohditaan yhdessä lasten kanssa.*
- *Annamme lapsille positiivista palautetta*

Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu

- *Juhlat ja perinteet huomioidaan toiminnassa.*
- *Lapsia kohdellaan arvostavasti ja heitä ohjataan ystävällisyyteen ja hyviin tapoihin.*
- *Lasten kanssa tutustutaan lähiympäristöön ja sen kulttuuriseen monimuotoisuuteen.*
- *Lapsia rohkaistaan ilmaisemaan itseään eri keinoin.*

Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot

- *Lapsia ohjataan edellytystensä mukaan huolehtimaan itsestään, omista tavaroista ja yhteisestä ympäristöstä.*
- *Kerrotaan ruokailun, levon ja liikunnan merkityksestä.*
- *Lapsia ohjataan toimimaan turvallisesti lähiliikenteessä.*
- *Heitä ohjataan pyytämään ja hakemaan apua tarvittaessa.*

Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen

- *Lasten kanssa tutustutaan erilaisiin tieto- ja viestintäteknologisiin välineisiin, palveluihin ja peleihin.*
- *Tieto- ja viestintäteknologian avulla tuetaan lasten vuorovaikutustaitoja ja oppimisen taitoja.*

Osallistuminen ja vaikuttaminen

- *Osaston toimintaa suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan yhdessä lasten kanssa.*
- *Lasten arvostava kohtaaminen, heidän ajatustensa kuunteleminen ja yhdessä toisten lasten ja aikuisten kanssa toimiminen vahvistavat lasten osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja.*